

Titel:

Klinisk dygtighed i sygeplejerskeuddannelsen

- Vejledning i et klinisk forankret og alternativt struktureret bachelorprojekt

Emne:

Styrkelse af sammenhæng mellem teori og klinik med henblik på styrkelse af sygeplejestuderendes overgang til professionen.

Projektdeltagere og projektansvarlig

Projektet er forankret i VIA`s forskningsprogram ”Vejledning og Mentorskab”.

Forskningsleder og ansvarlig: Lisbeth Lunde Frederiksen, ph.d.

Projektleder: Cathrine Sand Nielsen, ph.d.

Projektets forskere er primært Cathrine og Lisbeth samt forskningscirklen (se senere) og udarbejdes og afvikles i tæt samarbejde med VIA Sygeplejerskeuddannelsen og med klinisk praksis på Aarhus Universitetshospital og i Aarhus Kommune.

Projektgruppe

Cathrine Sand Nielsen, lektor ph.d., VIA Sygeplejerskeuddannelsen Aarhus (projektleder)

Karin Larsen, Uddannelsesansvarlig sygeplejerske, Aarhus Universitetshospital

Malene Holmgaard Møller, Uddannelseskonsulent, Aarhus Kommune

Tina Kramer, Uddannelsesansvarlig sygeplejerske ph.d., Aarhus Universitetshospital

Pernille Bak Skouenborg, Pædagogisk administrativ leder, VIA Sygeplejerskeuddannelsen Aarhus

Lisbeth Lunde Frederiksen, Forskningsleder MSO, programmet ”Vejledning og Mentorskab”

Problemformulering og forskningsspørgsmål

Projektets sigte er at udvikle vejledningsformer i og tilrettelæggelse af sygeplejerskeuddannelsens 6. og 7.

semester på en måde, der fremmer sammenhæng mellem teori og klinik, og som styrker studerendes parathed til overgange til livet som nyuddannet sygeplejerske.

Projektets ambition er at afprøve, om en alternativ struktureret periode og et klinisk fokuseret bachelorprojekt med nye kombinationer af kliniske og teoretiske vejledere kan styrke de nyuddannedes overgang til arbejdslivet.

Antagelsen er, at den aktuelle afslutning på sygeplejerskeuddannelsen - hvor 7.semester er et teoretisk valgfag samt bachelorskrivning - kan gøre de nyuddannede sygeplejersker usikre på at komme tilbage til praksis, hvor de nu ikke længere er studerende men ansvarlige professionsudøvende.

Forskningsspørgsmål

Hvordan kan/kan ikke en alternativ tilrettelæggelse og praktisk klinisk fokus i det sidste uddannelsesår styrke brobygning mellem sygeplejerskeuddannelse og sygeplejerskeprofession? (forskellige relations-professioner?)

Hvordan kan / kan ikke en alternativ kombination af kliniske- og teoretiske vejledere i bachelorprojektperioden kvalificere transitionen fra uddannelse til fodfæste i professionen?

Program vejledning og mentorskab

Hvilke potentialer og udfordringer oplever henholdsvis studerende, vejledere i en alternativ tilrettelæggelse af og praktisk klinisk fokus i det sidste uddannelsesår?

Baggrund for projektet

Mange professionsuddannelser og de professioner de uddanner til har udfordringer med at skabe en kvalificeret transition mellem uddannelse og arbejdsliv. En brobygning der er essentiel for mange nyuddannede, hvis de ikke skal forlade professionen de første år (Frederiksen, Krøjgaard, & Paaske, 2019;)

At kunne levere kvalificeret arbejde af høj kvalitet med personligt engagement og ægthed kræver vitaliseringsmuligheder for den enkelte medarbejder, hvilket indebærer muligheder for anerkendelse af personen og dennes udøvende arbejde også selvom man er ny. Anerkendelse i arbejdet opnår et individ, ifølge Honneth, ved på den ene side at indgå i et fællesskab med fælles værdier og på den anden side ved netop at være et enestående individ med en personlig ballast, erfaringer og viden, der bidrager til fællesskabet. Vitalisering kan også ifølge Kohut handle om at kunne engagere sig og skabe mening, at kunne bruge og videreudvikle sine evner og færdigheder, og at kunne udnytte og udvikle selvet alt sammen i et samspil med ydre sociale omgivelser (Lunde Frederiksen, 2007, 2008). I dette perspektiv er samspil mellem teori og praksis og brobygning mellem uddannelse og profession væsentlig.

Dimittend- og aftagerundersøgelser ved VIA Sygeplejerskeuddannelsen (Jensen & Nielsen 2017) og forskning (Noer, 2016) peger på, at sygeplejersker in spe har vanskeligheder i transitionen fra uddannelse til arbejdslivet. Transitionsudfordringerne kan føre til stress hos dimittender, samt til, at de nyuddannede opgiver professionsudøvelse og søger mod andre erhverv.

I 2017 gennemførte DSR Analyse en spørgeskemaundersøgelse blandt de af Dansk Sygeplejeråds medlemmer, der har under tre års anciennitet (Witthøfft, 2018). 1.713 besvarede undersøgelsen. 14 procent – svarende til hver syvende – har i deres nuværende eller tidligere arbejde som sygeplejerske været sygemeldt pga. psykiske arbejdsmiljøfaktorer (stress, mobning mv.). Fire ud af fem angav, at stort arbejdspress i høj eller nogen grad er et problem for dem i deres nuværende arbejde. Tre ud af fem angav, at høje kognitive krav i høj eller nogen grad er et problem for dem.

Undersøgelsen pointerer, at årsagen findes i et stadigt mere presset sundhedsvæsen: *Vi hører, at afdelingerne måske har nogle visioner om følgevagter i så og så lang tid, og om, at man ikke skal være ansvarshavende, men så skrider det, og så står de nyuddannede med nogle ting, de ikke er klædt på til. De bliver hurtigere trukket ind i nogle opgaver, de ikke er klar til." (Witthøfft 2018).*

I 2019 foretog DSR igen en undersøgelse blandt de nyuddannede medlemmer. DSR konkluderer ud fra denne undersøgelse at 8% af nyuddannede sygeplejersker har været sygemeldt i kortere eller længere tid pga. psykiske faktorer i arbejdsmiljøet og at andelen er lavere blandt nyuddannede, som har fået en god introduktion arbejdet på arbejdspladsen, og blandt de, der først har fået ansvar for at løse opgaver alene, da de følte sig parate. (Sygeplejeråd, 2019)

Undervisningsministeriet m.fl. (2018) har kortlagt rekrutteringsudfordringer for sygeplejersker i kommuner og regioner. Med kortlægningen pointeres det, at praktik og overgange mellem studie- og praktikperioder udgør den største risiko for, at sygeplejerskestuderende afbryder deres uddannelse. Videre pointeres det, at kvaliteten af praktikforløbene bør højnes, bl.a. gennem styrket klinisk vejledning for dermed at reducere frafaldet. Med kortlægningen peges ydermere på, at der er behov for at arbejde med overgange mellem studie- og praktikperioder, så de studerende i højere grad er forberedte i forhold til deres roller og ansvar i praktikken samt i mødet med praksis generelt. Desuden at det er betydningsfuldt for studerendes oplevelse af det samlede uddannelsesforløb, at der fokuseres på at skabe klar sammenhæng mellem teori og praksis (Undervisningsministeriet m.fl. 2018, s.7).

I et kandidatspeciale fra Ålborg universitet (Aagesen, 2015 a; Aagesen & Højbjerg, 2015 b) fremgår det at bl.a. manglende opbakning fra omgivelserne og oplevelsen af ikke at kunne det, der forventes medfører angstanfald, sygemeldinger og mistro på trods af at de nyuddannede sygeplejerske havde gode og succesfulde studieforløb

Program vejledning og mentorskab

bag sig. Specialet konkluderer bl.a., at sygeplejerskerne tilsyneladende havde lært at være gode studerende, men ikke at praktisere som gode sygeplejersker. Specialet og artiklen påpeger det paradoksale i, at de nyuddannede sygeplejersker må tage ansvar for vilkår, der ligger uden for deres handlemuligheder. Mange og hyppige jobskifte præger den første tid, og videreuddannelse ser ud til at være en sikker vej ud af den svære start. Specialet kan bidrage til diskussionen af, hvordan der kan tages højde for den svære transition i forbindelse med den forestående revision af sygeplejerskeuddannelsen.

Aagesen viser, hvordan de sygeplejestuderende gennem sygeplejerskestudiet er introduceret til at gøre strategisk brug af læringsredskaber som refleksion i forhold til den legitime måde at agere sygeplejerskestuderende på, hvilket de alle er blevet anerkendt for at være dygtige til. De uddannelsesmæssige erfaringer er imidlertid ikke kreditter, der i særlig høj grad tilkendes værdi på deres arbejdspladser, hvilket vanskeliggør de nyuddannedes evner til at tilpasse sig det nye arbejdsliv. Samtidig har de som studerende haft mulighed for at sige fra overfor opgaver, de ikke har følt sig kompetente til at udføre, og det har ikke været en del-læringsmålene eksempelvis at indgå i vagtarbejde, ligesom de aldrig har haft det fulde ansvar for patienter og arbejdsopgaver som studerende. Især den manglende tilvænning i at tage ansvar medfører en enorm ærefrygt overfor det faglige arbejde i transitionen fra at være studerende til fuldgældig sygeplejerske. På den måde er der områder af sygeplejerskearbejdet, de ikke har praktiseret under uddannelsen (Aagesen 2015b s.76).

Tilsvarende peger Noer på netop det at turde tage ansvaret på sig som sygeplejerske (Noer, 2016). Videre problematiserer Noer, at de sygeplejestuderendes uddannelse afsluttes med et halvt års akademiske studier, hvormed der går lang tid fra de studerende afslutter deres sidste praktikperiode til de påbegynder jobbet og livet som sygeplejerske.

I rapporten ”Sammenhæng på tværs i fremtidens sygeplejerskeuddannelse” (Lehn & Holen, 2020) fremgår det at de studerende savner læringsmæssig støtte i det daglige kliniske arbejde, ligesom det kan være vanskeligt overhovedet at få adgang til adækvate og fagligt progredierende udfordringer bl.a. fordi man bliver ’kastet ud’ i komplekse sygeplejeopgaver uden at få vejledningsmæssigt tilstrækkeligt støtte til at håndtere opgaven – og udvikle sig læringsmæssigt. I rapporten skelnes der mellem situationel og metavejledning (s.203). Metavejledning forstået som ’vejledning om sygepleje’, der kalder på en viden om hvorfor den studerende skal håndtere en given del af sygeplejen, står stærkest i uddannelsen, men mange studerende savner progression og kvalitet i den situationelle vejledning, der finder sted som led i gennemførelsen af sygeplejen tæt på patienten. Rapporten konkluderer bl.a. at *det gode kliniske læringsforløb fordrer, at den studerende har adgang til at udføre klinisk arbejde og støttes til at udvikle sin faglighed igennem kontinuerlige vejledningsrelationer og i vekselvirkning mellem situationel- og metavejledning.* Ligeledes konkluderes det at *det giver dygtige og engagerede studerende og udvikling af de kliniske underviseres pædagogiske faglighed, når de involveres og gives indflydelse på uddannelsespraksissen (s.209).* Rapporten peger på behovet for pædagogisk faglighed i kombination med stærk sygeplejefaglighed.

I undersøgelsen ’Sygeplejerskeuddannelsen, - de studerendes vurdering og frafald’ (Jensen, Brown, Hillersdal, & Rasmussen, 2006) fremgår det, at godt og vel halvdelen af alle sygeplejestuderende mente, at skoleundervisningen blev vægtet for højt i forhold til den kliniske undervisning. Blandt de frafaldne husker ca tre femtedele bacheloropgavens teoretiske krav som noget de var nervøse for. To femtedele blandt de frafaldne og de studerende, som overvejede at afbryde uddannelsen mente ikke, at bacheloropgaven ville have været relevant i forhold til deres arbejde som uddannede sygeplejersker. De praktisk- og de professionsorienterede studerende oplevede ikke opgavevejledningen i uddannelsen som tilfredsstillende, den vurderedes som primært matchende de akademisk orienterede studerende og netop ikke de studerende, der havde mest brug for vejledning og godt 90 % af alle de adspurgte studerende og afbrydere mente, at det var vigtigt, at underviserne har frisk erfaring fra praksis og trækker det ind i undervisningen.

En task forcegruppe med udspring i finansministeriet kommer sommeren 2020 med anbefalinger til, hvordan der kan rekrutteres flere social- og sundhedsmedarbejdere, samt hvordan flere medarbejdere får mulighed for at gå op i tid, og hvordan sygefravær bringes ned. Task forcen peger på en række anbefalinger, der kan være med til at sikre flere medarbejdere. Bl.a. pointeres at betydningen af gode overgange fra studerende til første job og til

Program vejledning og mentorskab

bedre fastholdelse. Taskforcen anbefaler blandt andet, at der lokalt arbejdes videre med strukturerede introforløb for nyuddannede og seniorpolitikker, og at karriere- og videre uddannelsesmuligheder bliver mere synlige (Finansministeriet 2020).

Lokalt på VIA Sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus viser dimittendundersøgelser, at dimittenderne på den ene side oplever, at uddannelsen har forberedt dem til at varetage arbejdet som sygeplejersker. På den anden side efterlyser dimittenderne større krav i forhold til komplekse plejesituationer og det at skulle overskue og prioritere sygeplejen til en større gruppe patienter/borgere. De peger på læringsmuligheder herfor i såvel den teoretiske som den kliniske undervisning. Dimittenderne kunne ønske sig, at der i teoriundervisningen omkring sygeplejeteori og organisation/ledelse blev arbejdet mere med brug af cases (Jensen & Nielsen 2017).

Sammenfattende tegnes et billede af et højtspecialiseret og optimeret sundhedsvæsen, hvor nyuddannede sygeplejersker forventes og selv forventer at kunne fungere som professionsudøver.

En antagelse i projektet ”Overgang fra studieliv til arbejdsliv” (Nielsen & Noer 2020) var, at de sygeplejestuderende under uddannelsen uddannes til at udføre individuel velargumenteret sygepleje af høj kvalitet, men at de møder et arbejdsliv, hvor tilrettelæggelse af arbejdet og travlhed snarere fordrer kompetence til at håndtere en stor kvantitet af komplekse sygeplejeopgaver med mange patienter/borgere på en gang (Undervisningsprisen 2019). Denne diskrepans gør, at dimittenderne oplever, at de må gå på kompromis med deres faglige kvalitetskriterier og fanges i et spændingsfelt mellem ideale professionsfordringer og de praktiske muligheder for at realisere disse.

Transitionen står den nyuddannede som udgangspunkt alene med.

Sygeplejerskeuddannelsen afsluttes med, at den studerende i et bachelorprojekt planlægger, gennemfører og udarbejder et stort skriftligt projekt vha. akademisk metode (Bekendtgørelse, studieordning). Omend projekterne omhandler professionsfaglige problemstillinger, kan afslutningen af deres uddannelse med et langvarigt overvejende akademisk orienteret arbejde som tendens bringe de studerende på afstand af den professionspraksis, som de umiddelbart efter den afsluttende eksamen skal håndtere.

Sammenfattende er feltet præget af aktører og interessenter fra så forskellige positioner som studerende, undervisere, klinikere, forskere, professionen selv, fagforening, sundhedsvæsen samt finansministeriet. Projektets ambition bunder i en antagelse om, at en nyudviklet tilrettelæggelse af den afsluttende del af sygeplejerskeuddannelsen vil kunne bidrage til viden om hvorvidt involvering af kliniske vejledere i bachelorprojektvejledning sammen med teoretiske undervisere kan fastholde den praktisk kliniske forankring. Vejledning, refleksion og teoretisk bearbejdning, hvor konkrete hverdagserfaringer fra klinisk praksis bliver udgangspunktet.

Med afsæt i forskning der viser, at eksperimenterende didaktik og erfaringerne hermed kan drive forandringer, samt inspirere og kvalificere uddannelse og praksis (Nielsen 2017, Kramer 2018) udvikler projektgruppen med aktionsforskning og aktionslæring i læringscirkler et eksperiment, hvor teori og praktik på 6 og 7.semester og kliniske- og teoretiske vejledere kombineres på nye måder med de(n) studerende og kritisk teori som referenceramme.

Formål og relevans

Projektets sigte er i tæt samarbejde mellem uddannelse, praksis og forskning at udvikle og afprøve tilrettelæggelse af sygeplejerskeuddannelsens 6-7. semester på en måde, der fremmer sammenhæng mellem teori og klinik og som styrker studerendes parathed til overgange til livet som nyuddannet sygeplejerske. Projektets ambition er at afprøve, om alternative klinisk fokuserede bachelorprojektperioder med nye kombinationer af kliniske og teoretiske vejledere kan styrke de nyuddannedes overgang til arbejdslivet.

Med afsæt i forskning der viser, at eksperimenterende didaktik og erfaringerne hermed kan drive forandringer, samt inspirere og kvalificere uddannelse og praksis (Nielsen 2017, Kramer 2018) udvikler projektgruppen med aktionsforskning og aktionslæring i læringscirkler et eksperiment, hvor teori og praktik på 6 og 7.semester og

Program vejledning og mentorskab

kliniske- og teoretiske vejledere kombineres på nye måder med de(n) studerende og kritisk teori som referenceramme.

Projektets metodiske grundlag og forsknings-/udviklingsdesign.

Projektet gennemføres for en afgrænset studenterpopulation.

Der udvikles og afprøves et forløb, hvor de kliniske ECTS-point i perioderne ”teoretisk undervisning 1 og 2” kan afvikles som kliniske og knyttes til det kliniske undervisningssted, den studerende har været på forud for arbejdet med bachelorprojekt.

Der udvikles og afprøves en anden type bachelorprojekt, som selvfølgelig er akademisk i sin argumentation men med et tydeligere klinisk fokus. Det kan fx være bachelorkriterier med krav om at analysere konkrete patientforløb, overskue grupper af patienter, vurdere organisatoriske udfordringer og se på kvalitetsproblemer i en konkrete kontekst. Denne model kan bruges i en aktuelle organisering af 7. semester og vil være oplagte i ovenstående beskrivelse af alternative semester 6/7 forløb.

Projektets design tager afsæt i en kombination af aktionsforskning (Kemmis, 1993, 2009) med forskningscirkler (Persson, 2009) og etnografiske studier med semi-strukturerede interviews og deltagerobservation og samtaler (Borgnakke, 1996; Madsen, 2003) med studerende/nyuddannede, kliniske vejledere og BA-vejledere (lektorer) før, under og efter det alternative bachelorprojekt-periode i vekselvirkning med inddragelse af relevante aktører. Forskere såvel som deltagerne skriver logbog med overvejelser om, hvad det giver at deltage i forløbet.

I projektet vil der løbende foregå en kollektiv analyse af de forskellige aktioner med henblik på yderligere aktioner. Empirien vil blandt andet blive analyseret gennem nedenstående beskrivelse af ”sygeplejerskens overblik” på forskellige niveauer:

- Præsentere overblik over x antal patienter/borgeres situation, sygdom (blodprøver, røntgen, medicinske / kirurgiske behandling, symptomer) og behov for sygepleje, 12 sygeplejefaglige behovsområder, egenomsorgskapacitet, perspektiv, sociale, historie
 - Præsentere overblik over patient/borgerforløbenes tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde, patientinvolvering
 - Præsentere overblik over sygeplejerskens opgaver på vagten: rutiner, forudsigelige som uforudsigelige opgaver
 - Præsentere overblik over afdelingen: antal patienter, personaler, næste vagt m.n.
- da det er projektets antagelse at overblik på disse niveauer vil hjælpe overgangen fra uddannelse til profession.

Der er søgt adgang til feltet og tilladelser for samarbejdsprojektet i SIA, VIA, på AUH og i Aarhus Kommune, og der er drøftelser i gang om evt. nødvendighed af dispensationsansøgning til ministeriet.

Da ambitionen er, at forsknings- /udviklingsarbejdet som aktionsforskning foregår i tæt samarbejde med feltets aktører, er etablering af forskningscirkler (projektgruppe, referencegruppe, læringsgruppe) og regelmæssige workshops nærliggende og nødvendige organiserings og formidlingsformer, ligesom afsluttende workshop/temadag.

Projektet organiseres i:

Forskningscirkel

Forskningscirklen har til opgave at skabe, udvælge og udføre idéen sammen.

Forskningscirklen har hovedansvar for at fastholde og skabe overblik over den viden og indsigt, der skabes i såvel forsknings- som læringscirklerne samt generere og formidle ny forskningsbaseret viden.

2-3 møder pr. halvår. Gerne opstart med en hel dag.

Cathrine Sand Nielsen (Projektleder og facilitator)

Karin Larsen (uddannelsesansvarlig sygeplejerske AUH),

Program vejledning og mentorskab

Tina Kramer (uddannelsesansvarlig sygeplejerske AUH)

Pernille Bak Skouenborg (afsnitsansvarlig 5-7 semester VIA Sygeplejerskeuddannelsen Aarhus),

Malene Holmgård (Uddannelseskonsulent Aarhus Kommune),

Lisbeth Lunde (Forskningsprogramleder "Vejledning & Mentorskab VIA)

Læringscirkler:

Hensigten er at få indsigt i den nye praksis med henblik på at forstå og forbedre processen gennem fælles refleksioner og diskussioner.

Studenter-cirkel med Lisbeth, Cathrine evt Pernille deltager. De studerendes oplevelser og logbøger, interview og forskernes observationer indgår i samarbejdet. 4 gange på studiedage.

Vejleder-cirkel (dvs kliniske- og teoretiske vejledere) - med Lisbeth, Tina, Karin, Malene, Cathrine.

Genstandsfeltet er vejledernes oplevelser med forløbet med henblik på at identificere potentialer og udfordringer. Logbøger, interview og forskernes observationer indgår i samarbejdet. 4 gange.

Følgegruppe:

Legitimere projektet og giver adgang til feltet.

Anne Munch (uddannelsesleder VIA Sygeplejerskeuddannelsen Aarhus),

Helle Voldhøj (Leder af uddannelse AUH),

Lene Offersen (Områdechef Aarhus Kommune)

Marianne Eshøj (Afdelingssygeplejerske Diabetes og Hormonsygdomme AUH)

Jytte Haaning (Afdelingssygeplejerske i Intensiv, Nord 1 AUH)

Cathrine Sand Nielsen (Projektleder)

Lisbeth Lunde (Forskningsprogramleder "Vejledning & Mentorskab VIA)

Forskningsansvarlig: Cathrine Sand Nielsen og Lisbeth Lunde.

Formidling

Viden genereret gennem processen tænkes formidlet løbende i workshop samt gennem artikelskrivning.

Der tænkes i første omgang formidlet til fagligt tidsskrift, hvilket er ikke bestemt endnu og til undervisere og ledere på sygeplejerskeuddannelserne i VIA. Derudover tænkes der præsentation til ECER konferencen i 2021 evt. 22. i netværk 'Research in higher education'.

Referencer

Aagesen M. (2015b) *"Her hvor jeg er nu, kunne jeg godt have brugt mere sådan; hvad er en sygeplejerske egentlig?"*. En Undersøgelse af nyuddannede sygeplejerskers komplekse møde med arbejdslivet. Kandidatspeciale Aalborg Universitet.

Aagesen, M., & Højbjerg, K. (2015). *Nyuddannede sygeplejerskers svære møde med arbejdslivet*. Sygeplejersken, Årg. 115, 64–68.

Borgnakke, K. (1996). *Procesanalytisk teori og metode : Procesanalytisk metodologi*. S.l., Kbh.: Thesis.

Finansministeriet, · Sundheds- og Ældreministeriet, · Børne- og Undervisningsministeriet, · Uddannelses- og Forskningsministeriet, · Beskæftigelsesministeriet, · KL, · Danske Regioner. (2020). *Vejje til flere hænder*. Task

Program vejledning og mentorskab

Force om social og Sundhedsmedarbejdere https://fm.dk/media/18037/veje-til-flere-haender-task-force-om-social-og-sundhedsmedarbejdere_web.pdf

Frederiksen, L. L., Krøjgaard, F., & Paaske, K. A. (2019). *Rapport - spørgeskemaundersøgelse Lærerstart og fodfæste i et livs- langt karriereforløb.*

Frederiksen, L.L (2008). Emotionalitet og psykodynamik i lærerarbejdet. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, 2008(3), 76–83.

Frederiksen, L. L (2007). Vitalisering og lærerarbejde: Ph.d afhandling. Roskilde: Forskerskolen i livslang læring, Roskilde universitetscenter.Samfundslitteratur.

Jensen, I. Nielsen C.M. (2016, 2017) *Dimittendundersøgelse.* VIA Sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus. 2017

Jensen, S.W. *Sygeplejersker forlader faget, fordi de ikke kan se sig selv i øjnene efter arbejdsdagen.* Læserbrev dagbladet Information. 12.12 2018

Jensen, T. P., Brown, R., Hillersdal, L., & Rasmussen, L. (2006). *Sygeplejerskeuddannelsen - de studerendes vurdering og frafald.* Akf Forlaget. Retrieved from http://www.kora.dk/media/272280/udgivelser_2006_pdf_sygeplejerskeuddannelsen.pdf

Kemmis, S. (1993). Action Research and Social Movement. *Education Policy Analysis Archives*, 1, 1.

Kemmis, S. (2009). Action research as a practice-based practice. *Educational Action Research*, 17(3), 463–474. <https://doi.org/10.1080/09650790903093284>

Kramer, T. (2018). *Etnografiske studier i (inter)professionel vejledningspraksis.* Ph.d.-afhandling. Københavns Universitet, Det Humanistiske Fakultet. 2018.

Lehn, S., & Holen, M. (2020). *Læreprocesser i klinisk sygeplejerskeuddannelse: Viden og erfaringer fra projekt PÅ TVÆRS.* Retrieved from <https://forskning.ruc.dk/da/publications/læreprocesser-i-klinisk-sygeplejerskeuddannelse-viden-og-erfaring-2>

Madsen, U. A. (2003). *Pædagogisk etnografi : forskning i det pædagogiske praksisfelt* (1. udgave). Århus: Klim.

Nielsen, C.S. 2017. *Professionsstuderende i det interprofessionelle læringslandskab.* erhvervsPhD-afhandling, Københavns Universitet, Det Humanistiske Fakultet. 2017.

Nielsen, CS & Noer, VR (2020). *Virtual Reality er tegneserieagtigt, men skræmmende tæt på virkeligheden.* Delrapport fra projekt knyttet til valgfaget 'Fra studerende til nyuddannet sygeplejerske' - VIA Sygeplejerskeuddannelsen, Aarhus https://www.ucviden.dk/portal/files/71564419/Delrapport_Virtual_reality_er_tegneserieagtigt_men..._juni_2020.pdf

Program vejledning og mentorskab

Noer, V. R. (2016). *Rigtige sygeplejersker'*: uddannelsesetnografiske studier af sygeplejestuderendes studieliv og dannelsesprocesser : erhvervsPhD-afhandling. Kbh.: Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet.

Persson, S. (2009). *Forskningscirkler – en vejledning*. Malmø: Resurscentrum för mångfaldens skola.

Sygeplejeråd, D. (2019). *Sygemeldinger pga faktorer i det psykiske arbejdsmiljø blandt nyuddannede sygeplejersker*.

Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet. (2018). Kortlægning af rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedspersonale og sygeplejersker i kommuner og regioner. Finansministeriet, Beskæftigelsesministeriet.

VIA University College (2019). *Undervisning med virtual reality vinder undervisningspris*. <https://www.via.dk/om-via/presse/artikler/undervisning-med-virtual-reality-vinder-undervisningspris>

Witthøfft, A. (2018). *Nyuddannede bliver syge af at gå på arbejde*. Sygeplejersken.

Arbejdsplan

Projektplan og milepæle:

Forår 2020	Efterår 2020	Forår 2021	Efterår 2022
<p>Udarbejde projektbeskrivelse.</p> <p>Opbygning af:</p> <ul style="list-style-type: none">- Forskningscirkler (projektgruppe, ledergruppe, deltagere) <p>Tilladelser hos:</p> <ul style="list-style-type: none">- uddannelsesleder SIA, VIA- uddannelsesleder AUH- uddannelseskonsulent AK <p>Dispensations ansøgning?</p> <ul style="list-style-type: none">- Søge tilladelser, finde studerende og teoretiske /praksisundervisere til afprøvning /medskabere <p>Opstart ledercirkel (udsættes til august 2020 pga corona-situationen).</p> <p>Opstart forskningscirkel: Skabe, udvælge og udvikle idéen sammen.</p> <p>Rekruttere afdeling / vejleder</p> <p>Rekruttere studerende</p>	<p>Gennemføre alternativ bachelorprojekt-periode, evt med forløb der strækker sig ind over erhvervsopstart.</p> <p>Fx blande 6. og 7.semester:</p> <ul style="list-style-type: none">• 6.1, 7.1, 6.2, 7.2 (her flyttes fire uger fra Ba-perioden til forlængelse af 7.1).• Interview / observation studerende/nyuddannede, praksisvejledere og BA-vejledere før, under og efter det alternative bachelorprojekt-periode• Logbog skrivning• Forskningscirkler (4-5 gange over 1½ år) regelmæssigt evt med Workshop for videndeling <p>Evt. opstart af ny forskningscirkel med nyt forløb efterår 2020-forår 2021.</p>		<ul style="list-style-type: none">• analyse af data, formulering af betydningsfulde elementer i brobygningen• temadag• formidling <p>Følge de nyuddannede i tiden som nyuddannede</p>

Samarbejde studieadministration.		
----------------------------------	--	--

Tidsplan /protokol med revision i april - og fjernet revision 25.05.20:

Tidspunkt	Opgave	Kommentarer
Januar 2020	Samarbejde mellem forskningsprogrammet, uddannelse og sundhedsvæsen opbygges - løbende samtale med interessenter	
Februar 2020	Invitation til en kommende ledercirkel. Tale med studieadministrativ medarbejder Morten om projektet - aftale praktisk tidsplan. Tale med afsnitsansvarlig om tidsplan for rekruttering af studerende. Invitation til forskningscirkel	12.2 hører Cathrine Carsten om at sende på vegne af Anne
Primo marts	Møde i ledercirklen med legitimering af projektet og adgang Idé og opstartsgruppen præsenterer: Carsten, Cathrine og Karin deltager	Opbakning til projektet? Mulighed for fleksibilitet og mulighed for ændrede tilrettelæggelse og rækkefølge
Primo marts	Invitation til forskningscirklen	Det konstituerende møde d. 19.marts blev afviklet i forkortet udgave på skype pga travlhed som følge af corona-udbrud og nedlukning af Danmark.
Ultimo marts	Første forskningscirkelmøde, gerne 7½ time	Projektleder faciliterer gruppens idegenerering, opsummerer fokus for aktion(er) og plan for videre aktiviteter herunder fordeling af opgaver Vælger at udskyde oprettelse af ledercirkel pga corona-travlhed med omlægning af sundhedsvæsen og uddannelsesverdenen.
Medio april Ændres til juni og august 2020	Andet forskningscirkelmøde, gerne 4 timer	Præsentation af arbejde med uddelegerede opgaver. Refleksion over den overordnede plan aftalt på 1. møde og eventuel videreudvikling af denne Arbejds mødet d. 21.april blev afviklet i forkortet udgave på skype pga. travlhed som følge af corona-udbrud og nedlukning af Danmark.
April 2020	Rekruttering af studerende til projektet på de udvalgte kliniske undervisningssteder, evt som bachelorgrupper	Afsnitsansvarlig for 5-7 semester
Juni 2020	Dannelse af makkerpar mellem teoretiske undervisere og kliniske vejledere	

Program vejledning og mentorskab

1.9.2020	Første hold studerende (2-8 studerende) indleder 6. semester efter nyudviklet koncept. Første makkerpar af klinisk/teoretisk vejledere dannes – medicinsk afdeling + primær.	
1.2.2021	Evt.: Andet hold studerende (2-8 studerende) påbegynder 6. semester efter videreudviklet koncept. Andet makkerpar af klinisk/teoretisk vejledere dannes – kirurgisk afdeling + primær.	
30.6.2021	Studerende på første projekthold afslutter uddannelsen	
Sommer 22 til sommer 23	Cathrine følger studerende i det første år efter endt uddannelse som dimittender	

6. og 7.semester ses i forløbet som et samlet hele, hvor teori/klinikforløb doseres på nye måder:

	6. semester		7. semester	
	1. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2. kvartal
Aktuelt , 2016 bekendtgørelse	Klinik 1 (10 uger)	Klinik 2 med klinisk prøve (10 uger)	Teori 1: Valgfag med kliniske dage (6 uger)	Teori 2: Bachelorperiode med eksamen (14 uger)
Alternativt strukturerede forløb med tværgående vejlederteam tilknyttet	Klinik 1 (10 uger) Start 31.08.21 KFK 1	Teori 1: Valgfrie forløb (6 uger) + bachelorprojekt (4 uger). Start 09.11.2020 Valgfagsprøve	Klinik 2: (10 uger) Start 01.02.2021 KFK 2 og 3 Klinisk prøve	Teori 2: Bachelorprojekt med eksamen (10 uger) Start 20.04.2021 BA-eksamen
	Vejlederteam: Bestående af én lektor, én vejleder fra hjemmesygepleje, én vejleder fra afdeling for diabetes. Følger studenterteamet hele vejen og deltager evt i KFK på tværs, samt deltager i BA-vejledning.			
Konkret A: start på AUH og BA-skrivning relateret	Klinik 1 Sygepleje på afdeling for Diabetes/Hormonsygdomme	Teori 1: Valgfag som "Overgangsvalgfag" med obs-studier i hjemmesygepleje	Klinik 2 Sygepleje i hjemmesygeplejen Aarhus Kommune KFK 2 og 3	Teori 2: Bachelorskrivning som casestudy med empiriske og teoretiske analyser af casen udarbejdet på valgfaget

Program vejledning og mentorskab

<p>Kommune n</p> <p>2 x 2 studerende i BA-team</p>	<p>KFK 1:</p>	<p>Valgfagsprøve: Udarbejde case med konkret beskrivelse af sygeplejerskens forskellige overblik, som hun benytter der de studerede skal i klinik 6.2.</p>	<p>Klinisk prøve</p>	<p>BA-eksamen</p>
<p>Konkret B: Start kommune og BA-skrivning relateret AUH</p> <p>2 x 2 studerende i BA-team</p> <p>Evt. optage studerende i BA-team</p>	<p>Klinik 1</p> <p>Hjemmesygepleje i Aarhus Kommune</p> <p>KFK:</p>	<p>Teori 1:</p> <p>Valgfag som "Overgangsvalgfag" med observationsstudier på afdeling for diabetes / hormonsygdomme.</p> <p>Valgfagsprøve: Udarbejde case med konkret beskrivelse af sygeplejerskens forskellige overblik, som hun benytter der, de studerende skal i klinik 6.2 (Evt. udvide afdelinger, hvis mange interesserede studerende).</p>	<p>Klinik 2</p> <p>Sygepleje på afdeling for diabetes/ Hormonsygdom</p> <p>KFK 2 og 3</p> <p>Klinisk prøve</p>	<p>Teori 2:</p> <p>Bachelorskrivning som case study med empiriske og teoretiske analyser af casen udarbejdet på valgfaget</p> <p>BA-eksamen</p>